

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως Ορισμένων Θεμάτων σε σχέση με τις Περιουσίες των Αγνοουμένων (Τροποποιητικός)

Νόμος του 2020»

Παρόντες:

Σκευή Κούτρα Κουκουμά, πρόεδρος	Κυριάκος Χατζηγιάννης
Νίκος Κέττηρος	Ζαχαρίας Κουλίας
Μαριέλλα Αριστείδου	Χαράλαμπος Πιττοκοπίτης
Ονούφριος Κουλλά	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 10 Μαρτίου και στις 16 και 30 Ιουνίου 2020. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Επίτροπος Προεδρίας, ο Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Αγνοουμένων, εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Συγγενών Αδελώτων Αιχμαλώτων και Αγνοουμένων Κύπρου και της Επιτροπής Συγγενών Αγνοουμένων περιόδου 1963-1964. Το Υπουργείο Οικονομικών και η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν εκπροσωπήθηκαν στη συνεδρία αυτή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Ορισμένων Θεμάτων σε σχέση με τις Περιουσίες των Αγνοουμένων Νόμου, ώστε να ρυθμιστούν θέματα που αφορούν στις περιουσίες αγνοουμένων πολιτών της Δημοκρατίας της περιόδου 1963-1967 που δεν καλύπτονται από τις διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας κατά τρόπο που να ισχύσουν και για τη συγκεκριμένη κατηγορία αγνοουμένων οι διατάξεις της βασικής νομοθεσίας ως ακολούθως:

1. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του άρθρου 14 του περί Διαθηκών και Διαδοχής Νόμου, Κεφ. 195, πρόσωπο το οποίο είναι αγνοούμενο να δύναται να κηρυχθεί

άφαντο με διάταγμα δικαστηρίου μετά την πάροδο πέντε ετών από την τελευταία αξιόπιστη είδηση για το πρόσωπο αυτό.

2. Διάταγμα κήρυξης αφάνειας να δύναται να εκδοθεί μόνο από δικαστήριο και μόνο με αίτηση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ή προσώπου που έλκει δικαιώματα από την κήρυξη του αγνοουμένου ως άφαντου.
3. Ύστερα από αίτηση προσώπου που έχει έννομο συμφέρον, το δικαστήριο να δύναται να άρει την κατάσταση αφάνειας.
4. Μετά την έκδοση τελεσίδικου διατάγματος που κηρύσσει την αφάνεια, να δύναται να ασκηθούν από τους δικαιούχους όλα τα δικαιώματα που εξαρτώνται από την αφάνεια του αγνοουμένου δυνάμει του νόμου.
5. Μετά την έκδοση του διατάγματος με το οποίο κηρύσσεται η αφάνεια, να διορίζονται διαχειριστές για τη διαχείριση της περιουσίας του αφάντου κατ' αναλογία των διατάξεων του περί Διαχειρίσεως Κληρονομιών Νόμου, Κεφ. 189, το δε μερίδιο έκαστου δικαιούχου να καθορίζεται κατ' αναλογία των διατάξεων του περί Διαθηκών και Διαδοχής Νόμου, Κεφ. 195.
6. Αν εμφανιστεί ο αγνοούμενος, αυτοί που άντλησαν δικαιώματα από την κήρυξη της αφάνειας να έχουν την υποχρέωση να αποδώσουν ό,τι έλαβαν.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η Βουλή των Αντιπροσώπων είχε θεσπίσει την υπό αναφορά βασική νομοθεσία [αρ. νόμου 178(Ι) του 2003], με την οποία ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στις περιουσίες των αγνοουμένων πολιτών της Δημοκρατίας, ως ανάγκη που προέκυψε συνεπεία της τουρκικής εισβολής του 1974. Ο υπό αναφορά νόμος εφαρμόζεται ευρέως αναφορικά με ζητήματα αγνοουμένων, με αποτέλεσμα όλα τα κατά καιρούς αναφεύμενα προβλήματα να έχουν διευθετηθεί πλήρως.

Παρά ταύτα, κατά την πορεία εφαρμογής του εν λόγω νόμου έγινε αντιληπτό ότι

υπάρχει σοβαρό κενό, το οποίο αφορά στη μη κάλυψη από τις διατάξεις του εν λόγω νόμου των αγνοουμένων της περιόδου 1963-1967. Συναφώς και δεδομένου ότι αποτελεί πάγιο αίτημα της Επιτροπής Συγγενών Αγνοουμένων της περιόδου 1963-1967 η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής αυτής, ώστε να καλύψει και τους αγνοουμένους της συγκεκριμένης περιόδου, ο Επίτροπος Προεδρίας εισηγήθηκε την κάλυψη της συγκεκριμένης κατηγορίας αγνοουμένων από τις διατάξεις της υπό τροποποίηση νομοθεσίας.

Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής ο Επίτροπος Προεδρίας, αφού ανέλυσε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, δεσμεύτηκε όπως εξετάσει σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας νομικά προβλήματα που ενδεχομένως να δημιουργηθούν από την παράλληλη ισχύ του περί Αγνοουμένων (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμου (αρ. νόμου 77 του 1979), που επίσης ρυθμίζει περιουσιακά θέματα αγνοουμένων, και να διαπιστώσει το ενδεχόμενο σύγκρουσης των δύο νομοθεσιών.

Συναφώς, ο Επίτροπος Προεδρίας με επιστολή του, ημερομηνίας 15 Μαΐου 2020, ενημέρωσε την επιτροπή ότι η Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας με επιστολή, ημερομηνίας 28 Απριλίου 2020, προς τον Προϊστάμενο Υπηρεσίας Αγνοουμένων αναφέρει ότι ο υπό τροποποίηση νόμος συνιστά νεότερο νόμο, που θεσπίστηκε για να ρυθμίσει ολοκληρωμένα και τελεσίδικα το ζήτημα της διαχείρισης της περιουσίας των αγνοουμένων, και, όπως σχετικά αναφέρει, ουσιαστικά δεν υφίσταται οποιοδήποτε νομικό κώλυμα ρητής κατάργησης του περί Αγνοουμένων (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμου (αρ. νόμου 77 του 1979).

Σημειώνεται ότι ο ίδιος ο Επίτροπος Προεδρίας αναφέρει ότι, εμμέσως πλην σαφώς, από το κείμενο της γνωμάτευσης, αλλά και όπως σχετικά είχε μεταφέρει στον Προϊστάμενο Υπηρεσίας Αγνοουμένων η Ανώτερη Δικηγόρος της Δημοκρατίας που

χειρίσθηκε το θέμα, εξάγεται ότι είναι δυνατή η παράλληλη ισχύς του υπό αναφορά νόμου και του υπό ψήφιση νόμου για ακόμη κάποιο χρονικό διάστημα. Κατά τον Επίτροπο Προεδρίας, την εν λόγω θέση υιοθετεί τόσο ο ίδιος όσο και η Παγκύπρια Οργάνωση Συγγενών Αθλητών Αιχμαλώτων και Αγνοουμένων.

Παρά ταύτα και όπως περαιτέρω προκύπτει από τη σχετική επιστολή της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, προτού ληφθεί οποιαδήποτε απόφαση περί κατάργησης του περί Αγνοουμένων (Προσωρινά Διατάξεις) Νόμου (αρ. νόμου 77 του 1979), συστήνεται να προηγηθεί διαβούλευση με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, ώστε να διερευνηθεί κατά πόσο υπάρχουν επηρεαζόμενα μέρη, όπως λ.χ. υπερήλικες γονείς αγνοουμένων που για κάποιο λόγο δεν προχώρησαν ή δεν επιθυμούν να κηρύξουν άφαντο τον αγνοούμενο συγγενή τους.

Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Οργάνωσης Συγγενών Αθλητών Αιχμαλώτων και Αγνοουμένων Κύπρου και της Επιτροπής Συγγενών Αγνοουμένων περιόδου 1963-1964 συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφισή του σε νόμο.

14 Ιουλίου 2020

Αρ. Φακ.: 23.01.061.019-2020
ΤΙ/ΕΣ/ΝΑ/ΕΧ